

Petycja do Parlamentu Europejskiego

1. Wprowadzenie

Od chwili ustanowienia Konstytucji w 1997 roku każdy człowiek ma, jak to jest wyrażone w art. 31 ust. 1, zapewnioną ochronę prawną. Każdy obywatel Rzeczypospolitej Polskiej może też dochodzić swoich praw przed polskim sądem jak i innymi instytucjami. Zakres oraz możliwości ochrony przysługujące obywatelom zostały znacznie poszerzone wraz ze wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej 1 maja 2004 roku. Każdy mieszkaniec Unii Europejskiej, a więc także każdy obywatel Polski, ma prawo dochodzić swoich praw przed organami Unii Europejskiej. Możliwości ku temu ma wiele: między innymi może złożyć skargę do Komisji Europejskiej czy do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich lub petycję do Parlamentu Europejskiego. Instytucja ta jest zawarta zarówno w art. 44 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, jak i w art. 227 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), który stanowi: „Wszyscy Obywatele Unii, jak również wszystkie osoby fizyczne lub prawne mające miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w Państwie Członkowskim, mają prawo do kierowania, indywidualnie lub wspólnie z innymi obywatelami lub osobami, petycji do Parlamentu Europejskiego w sprawach objętych za-

kresem działalności Unii, które dotyczą ich bezpośrednio”¹. Z cytowanego artykułu wynika, że petycję do Parlamentu Europejskiego mogą wnieść wszyscy obywatele Unii Europejskiej, a także osoby stale mieszkające na terenie państw członkowskich. Mogą to uczynić indywidualnie lub wspólnie z innymi osobami. Przepis ten upoważnia również do składania petycji osoby prawne, które mają statutową siedzibę w państwie członkowskim, co dotyczy między innymi stowarzyszeń czy organizacji. Mogą one wносить petycje w sprawach, które należą do zakresu działalności Unii Europejskiej, takich jak handel, kultura i polityka regionalna, w sprawach publicznych czy prywatnych.

Petycja do Parlamentu Europejskiego jest chyba jedną z mniej znanych form oddziaływania obywateli Unii Europejskiej na tę organizację, choć wcale nie oznacza to, że nie wpływa w żaden sposób na działalność Unii Europejskiej. Z tej przyczyny petycja do Parlamentu Europejskiego oraz sprawy tam prowadzone zdają się warte przybliżenia.

2. Sposób składania petycji

Jak zostało określone wyżej, już w Traktacie o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej wskazano na możliwość złożenia skargi do Unii Europejskiej. W tym celu została utworzona Komisja Petycji przy Parlamencie Europejskim, która skargi te rozpatruje. Komisję i jej prezydium tworzą posłowie Parlamentu Europejskiego. Obecnie przewodniczącą Komisji jest Erminia Mazzoni, pochodząca z Włoch, jednak także Polska miała swojego przewodniczącego, a był nim Marcin Libicki, poseł do PE w latach 2004-2009 i w tymże 2004 roku wybrany na przewodniczącego. Obecnie w Komisji Petycji pracuje trzech Polaków: Lidia Geringer de Oedenberg z Sojuszu Lewicy Demokratycznej oraz Jarosław Wałęsa i Zbigniew Zaleski

---

¹ J. Barcz, *Traktat o Unii Europejskiej. Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, Warszawa 2013.

z Platformy Obywatelskiej. Prace Komisji mają charakter śledczy, a nie ustawodawczy; jej celem jest pozasądowe rozpatrywanie sporów. Do jej kompetencji należy rozpatrywanie petycji, a także kontaktowanie się z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich².

Petycje, jak to już zostało wskazane we wstępie, mogą dotyczyć wyłącznie spraw, w których Unia Europejska ma swoje kompetencje. Skargi można składać na działalność organów zarówno lokalnych, jak i centralnych – przykładem może być tutaj skarga Krisztiana Pifko, obywatela Węgier, który żądał przywrócenia wolnego handlu płynami do elektronicznych papierosów, gdy Ministry of Human Resources ograniczyło, wolny od wielu lat, obrót tym towarem³. Innym przykładem jest skarga João Paulo Gomes Baptisty z Portugalii, prezesa rady miejskiej okręgu Vila do Carvalho, który potestował przeciwko zmianom administracji lokalnej z 2012 roku. Petycja może być wnioskiem, skargą lub komentarzem do stosowania wspólnotowego prawa. Składający petycję może też wnioskować, aby Parlament ustosunkował się do danej, określonej we wniosku sprawy. Petycja może być składana oczywiście w tradycyjny sposób, czyli wysłana pocztą. Jednakże istnieje również możliwość złożenia wniosku za pomocą formularza internetowego, który jest zamieszczony na stronie Parlamentu Europejskiego⁴. Po wysłaniu tego formularza natychmiast otrzymujemy wiadomość, że petycja została przyjęta. Co może jednak dziwić – dalsze prowadzenie sprawy odbywa się już listownie, a to z pewnością znacznie wydłuża czas prowadzenia spraw. Niektóre petycje muszą jednak być zgłaszane za pomocą poczty – są to tzw. petycje masowe, które zawierają duże ilości podpisów.

---

² Zob. też: strona Parlamentu Europejskiego <<http://www.europarl.europa.eu/committees/pl/peti/members.html#menuzone>> [dostęp: 12.02.2014].

³ Petycja 1813/12 by Krisztian Pifko (Hungarian), bearing 2857 online signatures, on restoration of the free trade of electronic cigarette liquids in HU.

⁴ Składanie petycji, formularz: <<https://www.secure.europarl.europa.eu/about-parliament/pl/petition.html>> [dostęp: 11.02.2014].

Oczywiste jest, iż do petycji złożonej zarówno internetowo, jak i pocztą można dopisywać swoje poparcie. Chyba najciekawszym przykładem ostatnich lat są petycje dotyczące ACTA, czyli „Umowy handlowej dotyczącej zwalczania obrotu towarami podrabianymi”, która ponad dwa lata temu wywołała w Polsce głośną dyskusję zarówno w społeczeństwie, jak i polityce. Sprawa trafiła pod obrady Komisji Petycji. Petycje przeciwko wprowadzeniu dokumentu – a było to w sumie pięć skarg – zebrały dodatkowo jeszcze dwa miliony osiemset tysięcy podpisów z całego świata, zanim weszły do porządku obrad⁵. Przykładem będzie również kampania „Right2Water”, dotycząca petycji w sprawie nowego ustawodawstwa i lepszego dostępu do świeżej i czystej wody pitnej, pod którą zgromadzono prawie dwa miliony podpisów⁶.

Petycja musi być złożona w jednym z języków Unii Europejskiej⁷. Komisja Petycji obraduje zwykle raz w miesiącu, z wyjątkiem sierpnia, który jest czasem urlopowym. Jednak zawsze czynny jest, mieszczący się w Brukseli, sekretariat Komisji, gdzie petycje są przyjmowane.

Jednakże choć mamy uprawnienia do składania petycji do Parlamentu Europejskiego i możemy dochodzić swoich praw na gruncie pozakrajowym, jesteśmy stosunkowo mało uświadomieni, że możemy w ten sposób nadawać bieg sprawom naruszeń prawa unijnego. Jak wynika z badań przeprowadzonych przez Flash Eurobarometer 365 na zlecenie Komisji Petycji, tylko 36% obywateli Unii Europejskiej uważa się za dobrze poinformowanych o swoich prawach, choć aż 89% wskazało, że wie o swoim prawie złożenia skargi do Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego czy Eu-

---

⁵ Petitions Committee debates against ACTA; <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fTEXT%2bIM-PRESS%2b20120614IPR46885%2b0%2bDOC%2bXML%2bV0%2f%2fEN&language=PL> [dostęp: 16.09.2013].

⁶ The 'Right2Water' campaign: EP hearing on first European Citizen's Initiative, <<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fTEXT%2bIM-PRESS%2b20140210IPR35552%2b0%2bDOC%2bXML%2bV0%2f%2fEN&language=PL>> [dostęp: 10.02.2014].

⁷ Obecnie są to 24 języki.

ropejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Wyniki te zostały umieszczone w sprawozdaniu Komisji Petycji za działalność w 2012 roku⁸. Komisja, zlecając takie badania, sama widzi problem słabego poinformowania o możliwości składania petycji. Sposoby radzenia sobie z tym zagadnieniem przedstawia właśnie w wyżej wymienionym sprawozdaniu. Komisja zaprasza między innymi osoby, które złożyły petycję, na swoje posiedzenia. Ma to pomóc w przeprowadzeniu dyskusji, ponieważ zapraszani są także przedstawiciele władz publicznych zainteresowanych państw członkowskich. Komisja podkreśla również, że jest to jedyna możliwość bezpośredniego kontaktu z parlamentarzystami. Poprawa widoczności działalności Komisji opiera się też na odbywających się cztery razy w roku wizytach informacyjnych, które mają na celu dokładniejsze zbadanie wybranych petycji. Coraz większą popularność zdobywa strona internetowa Komisji Petycji, przez którą mogą być składane wnioski. W 2012 roku 70% petycji zostało złożonych właśnie na formularzu internetowym, pozostałe przesłano pocztą. Wzrosło zatem wykorzystanie formy elektronicznej – w 2011 roku ten wskaźnik wynosił 58%, a w 2010 roku i 2009 po 63%.

Komisja wprowadziła również możliwość strumieniowania oglądania transmisji jej posiedzeń on-line; prowadzi także profile na portalach społecznościowych: Facebooku i Twitterze oraz uczestniczy w dniach otwartych Parlamentu Europejskiego, które zawierają najświeższe informacje dotyczące działalności Komisji Petycji i spraw przez nią prowadzonych. Parlament Europejski, tak jak i jego komisje, stają się w ten sposób bliższe obywatelom europejskim, a wraz z rozwojem techniki jest coraz więcej możliwości złożenia petycji. Z tych wszystkich względów można łatwo dojść wniosku, że świadomość o zdolności do złożenia petycji będzie coraz większa, a obywatelom i przedsiębiorcom będzie coraz łatwiej dochodzić swoich praw przed organami UE.

---

⁸ Sprawozdanie z 24 września 2013 roku w sprawie działalności Komisji Petycji w 2012 roku [2013/2013 (INI)].

3. Sposób rozpatrywania petycji

Głównym celem petycji, jak i samej działalności Komisji Petycji jest umożliwienie obywatelom wskazania posłom Parlamentu Europejskiego luk, błędów czy złego stosowania prawa unijnego przez państwa członkowskie.

Jednak możliwość wniesienia petycji oraz uzmysłowienie jej obywatelom to nie wszystko, co jest potrzebne do pełnej skuteczności tej instytucji. Konieczna jest również świadomość wśród obywateli, że petycja zostanie odpowiednio rozpatrzona i będzie miała szansę zmienić sposób stosowania prawa unijnego. Ważnym i myślę, że podstawowym pytaniem jest – w jakim stopniu petycje te są skuteczne.

Jak już to zostało wskazane wyżej, aby sprawa została rozpatrzona, petycja musi być dopuszczalna, to znaczy spełniać wszystkie wymagania. Dopuszczalna petycja, jak to wskazuje art. 201 Traktatu, zawiera przede wszystkim imię i nazwisko osoby składającej petycję, adres zamieszkania każdej z osób ją składających, a w przypadku większej liczby osób fizycznych czy prawnych muszą być wybrani sygnatariusze, będący swoistymi „autorami” petycji. Oczywiście każda z osób może wycofać swoje poparcie dla petycji, co nie umniejsza jej skuteczności. Jednak staje się ona bezprzedmiotowa w sytuacji, gdy wszyscy składający się z tej petycji wycofają. Gdy petycja zostanie dopuszczona, to według Regulaminu Parlamentu Europejskiego⁹ musi zostać rozpatrzona przez Komisję Petycji.

Komisja Petycji może, po uznaniu skargi za dopuszczalną, przekazać ją do Komisji Europejskiej w celu przeprowadzenia dochodzenia albo do innego odpowiedniego organu lub do programów mających za zadanie przyspieszyć sposób rozpatrzenia sprawy. Najbardziej podstawowym działaniem Komisji Petycji jest przeka-

---

⁹ Regulamin Parlamentu Europejskiego, siódma kadencja Parlamentu – lipiec 2013: <europarl.europa.eu/sides/getLastRules.do?language=PL&reference=TOC> [dostęp: 10.02.2014].

zanie sprawy do odpowiedniej tematycznie komisji Parlamentu Europejskiego, a wskazana komisja może dołączyć petycję do spraw legislacyjnych. W innych okolicznościach Komisja Petycji może wyśtosować sprawozdanie do Parlamentu Europejskiego, poddane następnie głosowaniu na posiedzeniu plenarnym, lub wysłać posłów do miejsca, gdzie prawdopodobnie nastąpiło naruszenie prawa¹⁰. Ma również możliwość konsultacji z krajowymi organami administracji lub stałymi przedstawicielstwami, także z własnej inicjatywy¹¹. Może też wydać opinie co do stosowania określonego prawa Unii Europejskiej. Tu przykładem jest opinia Komisji Petycji 2012/0297 (COD) dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności z 27 czerwca 2013 roku w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2011/92/UE w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne, w której Komisja, jak jest to napisane w opinii, po otrzymaniu wielu skarg na funkcjonowanie Dyrektywy OOS, jak jest skrótowo nazywana, może zająć się sprawą wielu naruszeń państw członkowskich w związku ze stosowaniem dyrektywy i proponuje zmiany, które powinny znaleźć się w treści aktu prawnego.

Jak było to wskazane wyżej, do dopuszczonej już petycji, poprzez elektroniczny rejestr, mogą dopisywać się również inne osoby, które ją popierają, podpisując się pod nią w formie elektronicznej. Jednak poparcie takiego wniosku nie oznacza jego skuteczności. Za przykład niech posłuży petycja złożona przez Cristianę Muscardini, obywatelkę włoską, w imieniu Unione Antivivisezionista Italiana (UAI), która zawierała 349 podpisów pod petycją w sprawie zakazu okrucieństwa wobec zwierząt, w tym zoofilii i wiwisekcji. Petycja ta została dopuszczona pod obrady Komii-

---

¹⁰ Strona Parlamentu Europejskiego: <europarl.europa.eu/aboutparliament/pl/00533cec74/Petitions.html> [dostęp: 12.02.2014].

¹¹ Dokument roboczy w sprawie działalności Komisji Petycji za 2012 rok (art. 202 ust. 8 Regulaminu) INI 2013/2013 z 27 marca 2013 r.

sji¹². Jednak tutaj Komisja uznała, że choć ochrona zwierząt jest jedną z podstawowych zasad szanowanych przez Unię Europejską, jednak niektóre dziedziny należące do obszaru ochrony zwierząt leżą w gestii państw członkowskich. Do podobnego wniosku Komisja doszła podczas rozważań nad petycją, którą złożyła Maria Kowalska-Schneider, pochodząca z Polski, w sprawie okrucieństwa wobec zwierząt¹³. Z podanych przykładów wynika, że nawet dopuszczenie petycji pod obrady czy zgromadzenie pod nią podpisów nie oznacza skuteczności petycji. Wiele obszarów tylko częściowo wchodzi w skład kompetencji Unii Europejskiej. Obywatele powinni zatem być świadomi, jakimi zagadnieniami może się zająć Unia Europejska, w tym Komisja Petycji.

Unia nie zajmuje się również sporami dotyczącymi administracyjnego rozpatrywania poszczególnych spraw, co wynika między innymi z petycji, którą złożył Sean z Irlandii w sprawie niewłaściwego zastosowania się do warunków jednolitej płatności na gospodarstwo oraz planów wspierania obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania przez władze Galway w Irlandii¹⁴.

Jednak dużo petycji zostaje rozpatrzonych pozytywnie, zgodnie z tym, czego oczekiwał składający. Komisja, jak zostało to wskazane wyżej, ma wiele możliwości reakcji. Jedną z nich jest skierowanie sprawy do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Stało się tak w przypadku petycji, którą złożył Nigel Knowles z Wielkiej Brytanii, w sprawie rzekomego naruszenia przez rząd brytyjski konwencji z Aarhus. W sprawie tej Komisja uznała, że przepisy obowiązujące obecnie w Wielkiej Brytanii nie spełniają wymogów

---

¹² Petycja 0595/2012, którą złożyła Cristiana Muscardini (Włochy) w imieniu Unione Antivivisezionista Italiana (UAI), z 349 podpisami, w sprawie zakazu okrucieństwa wobec zwierząt, w tym zoofilii i wiwisekcji.

¹³ Petycja 1251/2012, którą złożyło stowarzyszenie niekomercyjne Occupy for Animals (Luksemburg), w sprawie maltretowania bezpańskich zwierząt.

¹⁴ Petycja 1022/2012, którą złożył Sean (Irlandia), w sprawie niewłaściwego zastosowania się do warunków jednolitej płatności za gospodarstwo.

dyrektywy 2003/35/WE¹⁵, która wdrożyła zobowiązania wynikające z konwencji z Aarhus¹⁶.

Jak już to było wspomniane, przedstawiciele Komisji udają się również z wizytą do wybranych krajów, zaskarżonych w petycji, w sprawach szczególnie wymagających takiej wizytacji. Przykładem może tu być wizyta rozpoznawcza w Danii w dniach 21-23 czerwca 2013 roku, której celem było zbadanie sprawy z zakresu praw dziecka, opieki nad nim czy uprowadzenia dziecka. Komisję poinformowali o niej partnerzy oraz współmałżonkowie osób będących obywatelami duńskimi, którzy sami obywatelami Danii nie byli. Petycja została wniesiona z uwagi na fakt, iż zdarzały się przypadki, że decyzją sądu dziecko pozostawało pod opieką agresywnego rodzica, który było obywatelem Danii. W efekcie Komisja w swoich zaleceniach wezwała Danię do zapewnienia przestrzegania Konwencji o ochronie dziecka oraz wezwała Komisję Europejską do lepszego przyjrzenia się tej sprawie. W tym sprawozdaniu widać, że Komisja Petycji ma pewien zakres działalności, jeżeli chodzi o sprawdzanie przestrzegania podstawowych praw człowieka¹⁷.

4. Komisja a sprawy polskie

Jak wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej, tak i Polski od 2004 roku mogą dotyczyć skargi obywateli, rozpatrywane w Komisji Petycji. Jako przykłady spraw „polskich” zdecydowałam się podać jedną z pierwszych rozpatrywanych przez Komisję oraz drugą, którą parlamentarzyści zajmowali się w ostatnim czasie.

---

¹⁵ Dyrektywa 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. Dz. U. L 156/17.

¹⁶ Petycja 1040/2012, którą złożył Nigel Knowles (Wielka Brytania), w sprawie rzekomego naruszenia przez rząd brytyjski konwencji z Aarhus.

¹⁷ Dokument roboczy w sprawie wizyty rozpoznawczej w Danii w dniach 20-21 czerwca 2013 r. Komisji Petycji.

Już w październiku 2004 roku Komisja zajęła się petycją w sprawie akcyzy na używane samochody, złożoną przez Mariusza Błachowicza, mieszkańca Poznania, o nr. 0024/2005¹⁸. Żądał on, aby Komisja Europejska uznała pobieranie nadmiernego podatku akcyzowego za sprowadzone spoza terytorium Polski samochody prywatne za działalność bezprawną, niezgodną z podstawowymi celami Unii Europejskiej (wtedy jeszcze Wspólnoty Europejskiej), zarzucając naruszenie postanowień podatkowych Traktatu o Ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej (dalej: WE), a także zakazu wprowadzania pomiędzy państwami członkowskimi opłat celnych i innych środków o równoważnym skutku. Sprawa po rozpatrzeniu została przekazana Komisji Europejskiej. 30 listopada 2005 roku Komisja udzieliła odpowiedzi, na wstępie podkreślając powtarzalność skarg o tej samej bądź podobnej tematyce, dotyczącej dodatkowych podatków za rejestrację samochodu w Polsce. Podkreśliła również, że wszystkie państwa członkowskie mają obowiązek przestrzegania zakazu dyskryminacji zawartego w art. 90 WE. Już 20 stycznia 2005 roku Komisja spotkała się z przedstawicielami polskich władz, podkreślając niezgodność z prawem unijnym wymienionych przepisów, a do maja 2005 roku udzielała Polsce porad dotyczących zmienienia tego stanu rzeczy w celu stworzenia nowej ustawy. Pomimo kilku prób legislacyjnych żaden z projektów ustaw nie spełniał wymogów, a dopiero 1 grudnia 2006 roku polskie prawo zostało dostosowane do prawa unijnego.

Sprawa akcyzy jest jedną z pierwszych spraw, które trafiły z Polski przed organy unijne, a choć zmiana polskiego ustawodawstwa była długotrwała, to wyraźnie widać, że nawet skarga jednego obywatela została rozpatrzona, a sam zainteresowany mógł starać się o odszkodowanie w sądzie krajowym.

Znacznie „świeższą” sprawą, z 2013 roku, jest petycja nr 0046/2010 dotycząca planów budowy odkrywkowych kopalni węgla brunatnego na Dolnym Śląsku, którą w imieniu gmin: Lubin, Kunice, Ruja, Miłkowice, Ścinawa i Prochowice (woj. dolnośląskie) zło-

---

¹⁸ Petycja 0024/2005 złożona przez Mariusza Błachowicza (Polska), w sprawie problemów dotyczących przywozu samochodów do Polski.

żyła Irena Rogowska, wójt gminy Lubin, lider Społecznego Komitetu „STOP ODKRYWCE” i przewodnicząca Ogólnopolskiej Koalicji „Rozwój TAK – Odkrywki NIE”.

W dniach 29-31 maja 2013 roku Komisja Petycji odbyła misję informacyjną w Polsce, dzięki której miała zapoznać się między innymi z problemem podniesionym w skardze. Jak wskazałam wyżej, składający petycję mają prawo uczestniczyć w obradach Komisji, i tak właśnie było tym razem – wnioskujący wzięli udział w trzech posiedzeniach i przedstawili swoje racje parlamentarzystom. 31 maja omawiany był problem właśnie kopalni węgla brunatnego na Dolnym Śląsku. Sprawa dotyczyła głównie referendum, które odbyło się w 2009 roku w gminach zainteresowanych. Uczestniczyło w nim prawie 70% mieszkańców uprawnionych do głosowania i około 95% z nich wyraziło swój sprzeciw wobec powstania kopalni. Mieszkańcy wysunęli oskarżenie o próby destrukcji środowiska wbrew woli mieszkańców i wnioskowali o zrealizowanie projektów mniej ingerujących w środowisko. Co ciekawsze, sejmik województwa przyjął uchwałę odrzucającą metodę odkrywkową jako metodę wydobywania węgla brunatnego. Strona wnioskująca podkreślała również, iż region objęty programem powstania kopalni jest w części objęty programem Natura 2000 jako szczególnie ważny dla środowiska naturalnego.

Członkowie Komisji podczas wizyty na Dolnym Śląsku zostali zaproszeni na wycieczkę autokarową, rozmawiali z mieszkańcami oraz oglądali z samolotu okolice, gdzie miała powstać rzeczona kopalnia. Odbyli także spotkania z przedstawicielami władz zarówno centralnych – ministrem środowiska, jak i lokalnych – z przedstawicielami urzędu wojewódzkiego.

Komisja Petycji na podstawie owej wizyty wydała zalecenia, w których określiła między innymi, iż Rzeczypospolita Polska ma prawo określać sposób wykorzystywania swoich zasobów energetycznych, jednak musi tego dokonywać z poszanowaniem unijnych norm ochrony środowiska. Komisja wezwała polskie władze do

uwzględnienia wyników referendum oraz do ponownego rozpatrzenia danej sprawy, szczególnie pod względem społecznych projektów, a także oddziaływania gazów cieplarnianych na środowisko¹⁹.

5. Podsumowanie

Złożenie petycji do Komisji Petycji przy Parlamencie Europejskim to jedno z praw przysługujących wszystkim obywatelom Unii Europejskiej, a zarazem sposób wpływania na przestrzeganie przez dane państwo członkowskie prawa unijnego.

Petycja do Parlamentu Europejskiego jest rozwijającym się i na pewno przyszłościowym sposobem na wpływanie obywateli na działania Unii Europejskiej. Powodów takiego wniosku jest kilka. Po pierwsze, petycję może składać każda uprawniona do tego osoba fizyczna czy prawna, a rozwój technologii sprawia, że staje się to coraz łatwiejsze: wystarczy wypełnić formularz, który można znaleźć na stronach Parlamentu Europejskiego. Po drugie, Komisja Petycji sama zauważa konieczność rozpowszechnienia składania petycji, podejmując różnego rodzaju akcje promocyjne i korzystając z możliwości, jakie pojawiają się wraz z rozwojem techniki. Ponadto trzeba wskazać, że petycja do Parlamentu Europejskiego daje wiele możliwości, które rzadko można spotkać w innych instytucjach, takie jak prawo do uczestniczenia w rozmowach z przedstawicielami państwa, przeciwko któremu skierowana jest petycja. Niebagatelna jest również możliwość rozmowy z samymi parlamentarzystami. Petycja pozwala przymusić państwo członkowskie do prawidłowego stosowania prawa unijnego, jednak – jak widać na podanych powyżej przykładach – konieczna jest lepsza znajomość zakresu spraw, którymi może zająć się Komisja Petycji, ponieważ wiele skarg jest

---

¹⁹ Dokument roboczy w sprawie misji informacyjnej na Dolnym Śląsku w Polsce w dniach 29-31 maja 2013 r.

rozpatrywanych negatywnie właśnie dlatego, że poruszone w nich zagadnienia nie leżą w zakresie kompetencji Unii Europejskiej.

Potrzeba rozpowszechnienia wśród obywateli Unii Europejskiej możliwości złożenia petycji jest jednym z podstawowych zadań, jakie stoją przed Komisją Petycji. Konieczna jest staranność w informowaniu obywateli o ich prawach, dawanie przykładów pomyślnie zakończonych spraw. Rozwój technologii sprawia, że staje się to coraz łatwiejsze, czego najlepszym jest profil Komisji Petycji na portalu Facebook, który „lubią” w tej chwili 4523 osoby²⁰. Możliwość wniesienia petycji jest na pewno bardzo dobrą propozycją dla mieszkańców państw członkowskich, którzy chcą realnego wpływu na działania Unii Europejskiej.

Streszczenie

Petycja do Parlamentu Europejskiego ma na celu przybliżenie instytucji petycji. Została ona stworzona, aby umożliwić nawet pojedynczemu obywatelowi Unii Europejskiej wniesienie skargi na postępowanie organów administracji publicznej, które mogą być niezgodne z prawem unijnym. Możliwość złożenia petycji do Komisji Petycji przy PE dało Polakom wstąpienie do Unii Europejskiej w 2004 roku. W pierwszej części artykułu przedstawiony jest sposób składania petycji – omówiono, kto, gdzie i w jaki sposób może petycję złożyć, i gdzie zasięgnąć informacji o składanych petycjach. Kolejna część wyjaśnia sposób rozpatrywania petycji, zawiera informacje dotyczące dopuszczalności petycji, a także opisuje, jakie działania może wykonać Komisja Petycji w sprawie złożonej już petycji. Dalej artykuł przybliży sprawy polskie, które rozpatrywała Komisja – jedną z pierwszych, dotyczącą podatku akcyzowego na sprowadzane spoza kraju auta, oraz jedną z najnowszych, dotyczącą planów budowy odkrywkowej kopalni na Dolnym Śląsku. Na końcu wskazane są szanse, jakie daje złożenie petycji do Parlamentu Europejskiego, rozwojowy charakter tej instytucji oraz potrzeba rozpowszechniania możliwości złożenia petycji wśród obywateli Unii Europejskiej.

²⁰ <<https://www.facebook.com/PETITIONS.EU>> [dostęp: 12.02.2014].

Petition to the European Parliament

Summary

"Petition to the European Parliament" aims to introduce the institution of the petition that was created to enable even a single citizen of the European Union to make a claim against the proceedings of public administration authorities, which may have been incompatible with the European law. The accession of Poland to the European Union in 2004 gave the Poles the possibility of petition to the Committee on Petitions of the European Parliament. In the first part, the article presents the way of handling the petitions, i.e. who, where and how can submit the petition, also how and where the citizens can receive information on the submitted petitions. Then, the article presents the manner of handling petitions, where the information regarding the admissibility of petitions can be found, as well as possible actions of the Committee on Petitions regarding the submitted petition, i.e. the possibility of submitting a petition to the appropriate Committee, issuing an opinion or organizing a fact-finding visit in a particular country where the breach of the EU law could have occurred, among others. Furthermore, the article describes some Polish cases handled by the Committee - one of the first - on the excise duty levied on cars imported from outside the territory, and one of the newest - on the construction plans of a strip mine in Lower Silesia. The summary is the presentation of information gathered in the article, and the possibilities arising from the submission of the petition to the European Parliament, as well as a progressive nature of this institution, while simultaneously indicating the necessity of promulgating among the EU citizens the possibilities of submitting the petition.